

Obsah

Poděkování	3
Předmluva	8

Úvod	10
------------	----

KAPITOLA PRVNÍ

Fotografování je o vizi	14
-------------------------------	----

Honba za vizí	18
---------------------	----

KAPITOLA DRUHÁ

V hledáčku fotografa	20
----------------------------	----

Fotografie, která zapůsobí	23
----------------------------------	----

Komunikace s divákem	24
----------------------------	----

Kompozici tvoří jednotlivé prvky	25
--	----

Pryč s ním	28
------------------	----

Prováhané příležitosti	30
------------------------------	----

Vše je o námětu	33
-----------------------	----

Iluze exotična	34
----------------------	----

Čas ve fotografii	37
-------------------------	----

Délka expozice	42
----------------------	----

Výběr správného momentu	42
-------------------------------	----

KAPITOLA TŘETÍ

Umělec a geek 44

Výbava je dobrá věc, ale vize je důležitější	46
Přiměřená expozice	50
Nejlepší digitální negativ	51
Vidět světlo	53
Výběr objektivu podle aktuální potřeby	57
Teleobjektivy	59
Vtáhnout do děje	61
Pravidlo třetin	63
Editor nenahradí absenci vize	65
Inspirace je vrtkavá	66

KAPITOLA ČTVRTÁ

Vyprávěné příběhy 76

Univerzální témata	78
Konflikt v rámci snímku	81
Fotoesej	83
Vztahy a souvislosti	89
Management pozornosti	90
Vodítka a provokující otázky	92

KAPITOLA PÁTÁ

Fotografování lidí 94

Kontakt s lidmi	96
Jazyková bariéra	99
Portrét dělají oči	103
Jak zachytit emoce	106
O braní a dávání	109
Hranice slušnosti a dobrého vkusu	113

Fotografování dětí	114
Fotografování starších lidí	119
Momentky vs portréty	120
Proč fotit momentky na ulici?	120
Postavy místo osob	130
Dobré světlo je výzvou	131
Ještě čtyři navíc	136

KAPITOLA ŠESTÁ

Fotografování míst 140

Průzkum	142
Hledání námětů	144
Přehnaná očekávání	145
Vždy připraven	150
Co na pohlednicích nevidíte: toulky neznámem	154
Zastavte se	158
Atmosféra místa: objevujeme ji všemi smysly	159
Být tam: fyzická a emocionální vnímavost	161
Být na správném místě	162
. . . ve správný čas	162
. . . ve správném rozpoložení mysli	163
Fotografujeme ikonická místa	164
Ikonicke snímky světských míst	169
Fotografii vytvářejte	170
Počkejte si	171
Najděte si ji	173
Vytěžte maximum	173
Přidání lidského prvku	173
Přidání měřítka	175
Krajina	176
Prostorová hloubka snímku pomocí vrstev	181
Velké objekty	183
Foťte detaily	185

KAPITOLA SEDMÁ

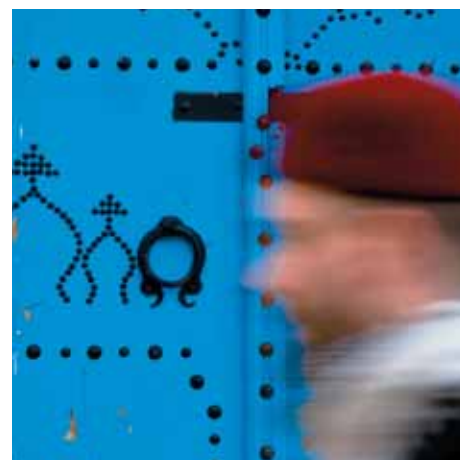
Fotografování kultur 188

Vnímavost ke kultuře	192
Průzkum a otázky	192
Hodnoty a tabu	192
Respekt: odlišné neznamená špatné	194
Každý jsme jiný, všichni jsme stejní	194
Fotografování historie a jejích hrdinů	197
Fotografování jídla	198
Fotografování festivalů a slavností	201
Fotografování umění	204
Fotografování jazyka	206
Fotografování víry	207
Najděte hlubší námět a způsob, jak ho vyjádřit	209
Buďte uctiví	210

KAPITOLA OSMÁ

Pár myšlenek závěrem 214

Epilog	217
------------------	-----

Předmluva

Joe McNally

Tato kniha je jako skvělá fotografie. Dobře přístupná, intuitivní a plná malých detailů smíchaných s obsáhlými tématy. Je působivá – silná hra barev má účinek jako tvrdá a rychlá rána mezi oči. Pořád jsou tam ale také jemné nuance a důvtip, které se třpytí jako hvězdy.

Je sympatická, vřelá a příjemná. Ale je také, stejně jako působivá fotografie, neohrožená, jedinečná a zaměřená na samotnou podstatu. Zajímavá a živá, zmocní se divákova oka a poté, jakmile nad ním získá úplnou kontrolu, směřuje a táhne ho tam, kam potřebuje a kam by se mělo v danou chvíli dívat.

Je zároveň energická i klidná. Bude vás učit bez dogmat nebo nabubřelosti a povede vás po vybrané cestě tak strhujícím způsobem, že se na jejím konci rozhlédnete a nebudete věřit, jak daleko jste došli. Vypadá a tváří se nenuceně, což ale jen maskuje horlivost, dřinu, odevzdání se a tvrdou práci, které byly do jejího vzniku vloženy.

A stejně jako u skvělé fotografie, jakmile zapůsobí na vaše oči, mozek a srdce, už nikdy více nebudete jako předtím.

Je to kniha plná barev, světla a poučení, jejichž zdrojem je samozřejmě autor samotný, David DuChemin. Je to fotograf s jasným cílem a totéž platí pro tuto knihu. On ví, a říká to přímo a bez obalu, že svět nepotřebuje jen další roztomilou obrázkovou knížku nebo další sérii stylizovaných, atraktivních a vypočítavých snímků. Jeho rada fotografům, která se týká focení různých míst – jděte raději do hloubky než do šířky – tuto knihu perfektně vystihuje.

Jak fotografie, tak texty na následujících stránkách nezůstávají jen na povrchu věcí. Jdou do hloubky, k samotnému srdci a podstatě, k jádru cíle i způsobu, jak vytvořit vynikající snímky. Jistě, David je svým způsobem tulákem, ale stojí pevně v kramflecích a provede vás každým krůčkem při vysvětlování základů kvalitní fotografie, nabídne vám praktické a překvapivé rady a můžete si být jako čtenáři jisti, že jste neustále uvnitř jeho hlavy, a tedy i jeho vize, a to od chvíle, kdy si hodí přes rameno brašnu se svým fotografickým nádobíčkem a vyrazí ze dveří.

Jste s ním přímo na místě, když popisuje důvody pro výběr daného objektivu, clonového čísla, a kompozičního přístupu, své expoziční techniky a chápání světla a jak jej používat. Nakouknete do jeho fotografického vybavení a podrobně jej prozkoumáte, abyste viděli, jaké vybavení má pro daný účel s sebou a z jakého důvodu, od základního hardwaru jako teleobjektiv a stativ až po různé maličkosti po kapsách, jako je sluneční clona, místní měna nebo osmigigová paměťová karta navíc. Kniha přetéká dobře použitelnými a praktickými radami o tom, jak pomocí fotografií vyprávět příběh o kultuře, víře, jídle, lidech a místech – prostě o životě jako takovém.

Kdyby tato kniha jednoduše zůstala v oblasti rad „jak“ a „kde“, byla by opravdu povedené dílo. Ona ale překračuje hranici od užitečné k inspirující, jelikož David zde otevírá více než jen svou fotobrašnu. Do velké míry totiž otevírá i své srdce a mysl, přičemž obojí patří mistrovskému vyprávěči poháněnému naléhavou náklonností

k podmínkám, v nichž mnozí lidé žijí, spojenou s vášnivou zvědavostí a respektem k tomu, co lidi v různých částech světa odlišuje a naopak spojuje.

Otevřeně hovoří o vnitřním konfliktu společném všem fotografům – o tom, v němž se umělec střetává s obdivovatelem techniky. Jak říká, výbava je dobrá věc, ale vize je důležitější. Tato diskuse, upřímná a otevřená, odlišuje tuto knihu od dalších, se kterými se setkáte na pultech obchodů a jež vám nadšeně sdělí, jaké jediné správné clonové číslo máte použít.

Je mnohem obtížnější pochopit, jak udělat kvalitní fotku. Je mnohem obtížnější vědět, jak intuitivně pracovat na ulici a s respektem a opatrností překračovat hranice a vstupovat do života lidí, aby se stali součástí fotografií, které opravdu stojí za to. Je obtížné nalézat se ve směsici barev, světla a lidí, v tomto hlučném a zběsile tepajícím světě, a být schopen přetvořit tuto kakofonii v prostou a efektní fotografii, díky níž získá divák pocit, že byl přímo tam, v tom hluku, na trhu, v chrámu, obchůdku nebo u někoho doma.

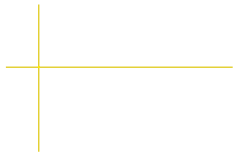
Právě na tuto oblast se David hodně zaměřuje ve velké části svých rozmluv, v nichž najdete mnoho hodnotných myšlenek. Hovoří o tom, jak vizi a techniku zkombinovat pro práci i umění. Umělci samozřejmě vysvětlí mnoho věcí ohledně techniky a vybavení, podrobně vysvětlují a popisují práci s digitálním fotoaparátem. Ale zároveň vás v malém techniku, který je v každém z nás, a táhne ho do říše nalézající se za rychlostmi závěrky a vyvážením bílé, přímo do srdce a podstaty věci – snímků, jež promlouvají, které vyprávějí skutečné příběhy, jež působí na rozum i city.

Jak říká na své internetové stránce, David je notorický lidumil s fotoaparátem v ruce. Ve světě navštívil všechna možná místa postižená katastrofami a jinými událostmi, pracoval pro humanitární organizace a přivezl odtud snímky, jaké nelze ignorovat. Svě poslání popisuje takto:

„Pořídit snímek zachycující bídu a chudobu může každý; je snadné zaměřit se na špínu a bolest chudých. Ale je mnohem obtížnější – a také potřebnější – hledat i pod touto špínou a vyjevit krásu a důstojnost lidí, kteří jsou, kromě toho, že se narodili na jiném místě a do odlišných podmínek, stejní jako my. Chci, aby mé snímky vyprávěly příběhy těchto lidí a pomohly nám tak posunout se od lítosti ke spravedlnosti a dobrým skutkům.“

Jak udělat snímek, který na lidi zapůsobí? Jak pracovat na neznámých místech, bez znalosti místního jazyka a co nejrychleji se domluvit a získat zázemí pro práci? Jak se vracet domů se snímky, které vyjadřují realitu, jsou opravdové, hluboce lidské a ucelené? Jak prostřednictvím fotografie svět vysvětlovat a interpretovat místo pouhého převedení scény na soubor pixelů?

V hledáčku fotografa je kniha, která, řečeno jasně a výmluvně, uchopuje ty nejzákladnější prvky tvorby opravdu dobrých fotografií. Vyrazíte do světa se zkušeným cestovatelem a dychtivým pozorovatelem, který rozumí lidem a místům stejně, jako rozumí svému fotoaparátu. Ukáže nejen jak vyřešit spor mezi umělcem a geekem, který musí mít nejnovější fotoaparát, mezi vypravěčem a technikem (tento boj zde bude vždy), ale spíš jak jej uchopit na různých úrovních. Dá vám nástroj a informace, které vám umožní udělat z fotoaparátu – tedy přístroje – prodlouženou ruku vašeho srdce a vaší mysli. Pak vám dá mapu s cestou k jeho vlastnímu srdci a myslí a pozve vás na výlet. Na výlet, který opravdu stojí za to zažít.

Úvod

TOTO JE KNIHA O ZANÍCENÉM FOTOGRAFOVÁNÍ lidí, míst a kultur. Je to kniha o honbě za vizí, o tom, jak působivou fotografií vyprávět příběh co nejnázorněji a nejvášnivěji. Je to kniha pro každého, kdo někdy chtěl fotit místa a lidi, které má rád, ať už kvůli tomu scestuje celý svět nebo ne.

► Canon 5D, 135 mm, 1/3200 s, f/2, ISO 800

Dillí, Indie. Dva muži popíjející čaj u svatyně Nizamuddin. Polovina postavy ženy nalevo mě ale oslovuje mnohem víc než muži samotní.

Také byste měli vědět, čím tato kniha v žádném případě není. Není to manuál; ten jste ostatně dostali s vaším fotoaparátem. Není to kniha, která vám přesně řekne, co fotit a jak. A už vůbec to není kniha o cestovatelské fotografii. Takových knih už bylo napsáno mnoho a poslední věc, jakou někdo potřebuje, je další knížka sdělující, že si má dát film do tašky na olůvka. Když jsem před psaním mapoval terén, přečetl jsem takových knih mnoho a mohu konstatovat, že potřeba dalšího díla tohoto typu je přesně rovna nule.

Potřeby a nároky fotografa-cestovatele jsou samozřejmě odlišné od fotografa, který cestování po světě až tolik neholduje, ale umění vyjádřit setkání s lidmi, místy a kulturami zůstává stejné, ať už předtím strávíte několik hodin v letadle nebo ne. Podrobnosti o vybavení a cestování však patří do knihy o cestování, nikoliv do knihy o vyjádření vize.

Napsal jsem tuto knihu, protože je to kniha, jakou jsem si vždy přál mít. Virtuální regály internetových knihkupectví jsou plné knih, které vám řeknou „jak“, ale knížek říkajících „proč“ je zde zjevný nedostatek. Jsem si vědom, jak ztreštěné a troufalé je napsat knihu. Když tak učiníme, tak my, autoři, mezi nimiž jsem nováčkem, dáváme najevo, že máme čtenáři co sdělit. Něco, za co čtenář rád vysolí několik set korun. Bláznivá představa. Proto dávám toto dílo všanc, alespoň doufám, s notnou dávkou pokory a skromnosti a s nadějí, že některým z vás dá to, co daly mnohé knihy dříve mně.

Slovo „vize“ se v ní vyskytuje velmi často. Je v podtitulu, je v mnoha názvech kapitol. Znova a znova se objevuje v textu, ale není to důsledek mé zapomnětlivosti. Není to dokonce ani důsledek snahy zvýšit rozsah knihy a potěšit tak svého redaktora, i když nemyslete, že jsem o tom neuvažoval. Ale zkuste mi trochu důvěřovat – kdybych se takovou cestou vydal, používal bych mnohem větší slova. Říká se, že opakování je dobrá věc. Říká se, že opakování je dobrá věc. Pardon, hloupý vtíp. Ale pochopili jste to, ne? Tohle je knížka o vášni k fotografování lidí, míst a kultur. Bez vize a touhy – či dokonce akutní potřeby – vyjádřit ji fotografií to prostě nemá smysl. Pokud si z její četby cokoliv odnesete, pak doufám, že to bude nastolené odhodlání hledat a sloužit své vizi prostřednictvím elegantního řemesla, jakým je fotografování. A také doufám, že vám kniha dá do ruky pár dalších pomůcek k tomu, aby vaše fotografické schopnosti ve finále odpovídaly náročnosti cíle.

Tato kniha je výsledkem mé vlastní cesty jakožto fotografa, který se učí, stejně jako všichni fotografové, vidět, nalézat, a vyjadřovat svou vizi stále jasnějším a zřetelnějším způsobem. A také doufám, že tato kniha pro vás bude zdrojem vzdělání i inspirace na vaší vlastní cestě.

▲ Canon 5D, 24 mm, 1/60 s, f/4, ISO 800

Ágra, Indie. Kontakt s dětmi patří stále k těm nejlepším chvílím, které s fotoaparátem strávím. Kontrast jejich hravosti a mříží, za nimiž jsou tyto čtyři děti jakoby zavřeny, se mi na této fotce stále líbí.